
Szanowni Państwo,

oddajemy w Państwa ręce 33. numer Kwartalnika „Niepełnosprawność – zagadnienia, problemy, rozwiązania”. W tym wydaniu przedstawiamy Państwu artykuł *Demaskowanie mitów związanych z powrotem do pracy sprzyjającej inkluzji społecznej* autorstwa prof. Joachima Breuera – prezydenta Międzynarodowego Stowarzyszenia Zabezpieczenia Społecznego (ISSA). Autor dokonał przeglądu i opisu utrzymujących się w świadomości społecznej mitów na temat programów powrotu do

pracy oraz tworzenia stanowisk pracy sprzyjających inkluzji społecznej osób niepełnosprawnych. Jak zaznaczono w artykule, bliższe przyjrzenie się faktom umożliwi ich szybkie ujawnienie. Musimy zrewidować nasze nastawienie i potraktować rehabilitację oraz włączenie społeczne jako sposób na stawienie czoła obecnym wyzwaniom, jakimi są np. gospodarka cyfrowa czy zmiany demograficzne. W artykule omówiono również metody włączania osób niepełnosprawnych do społeczeństwa poprzez eliminację barier i wzmocnienie ich pozycji społeczno-zawodowej, aby mogły one uczestniczyć w życiu społecznym zgodnie z własnymi oczekiwaniami.

Publikujemy również artykuł *Dostępność w przedsiębiorstwach prywatnych: zalecenia w oparciu o doświadczenia międzynarodowe* autorstwa dr. Friedricha Mehrhoffa, członka Zarządu Rehabilitation International (RI) w Nowym Jorku. Autor wygłosił wykład na ten temat podczas konferencji zorganizowanej przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych i Centralny Instytut Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy w Warszawie 20 listopada 2019 r. Przedstawia w nim wyniki międzynarodowych badań przeprowadzonych przez niemieckie Ministerstwo Pracy i Spraw Socjalnych. Mehrhoff koncentruje się na wynikach badań mających duże znaczenie dla przedsiębiorstw, urzędów i usługodawców. Wiele ustaleń opartych na wybranych modelach najlepszych praktyk można przenieść na jurysdykcje i rynki pracy innych państw. Stąd główne przesłanie, które brzmi: „Podnoszenie świadomości oraz postęp w zwiększaniu dostępności życia zawodowego zwiększają szanse na zatrudnianie osób niepełnosprawnych”.

Pragniemy zwrócić także Państwa uwagę na artykuł prof. Danuty Wolskiej z Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie, zamieszczony w dziale „System wsparcia osób niepełnosprawnych”. Autorka prezentuje w przystępny dla czytelnika sposób niezwykle ważny i trudny temat dotyczący postawy osób z niepełno-

sprawnością intelektualną w obliczu śmierci i umierania. W relacjach z osobami niepełnosprawnymi intelektualnie temat ten jest najczęściej pomijany. Powodów jest wiele: nadmierna troska o osobę niepełnosprawną i lęk, że temat jest zbyt smutny i trudny, brak jasnych ustaleń, kto powinien podejmować trudne rozmowy – opiekunowie prawni czy profesjonaliści? W konsekwencji braku rozwiązań tego problemu osoby niepełnosprawne intelektualnie pozostają same w sytuacjach, gdy śmierć dotyka ich najbliższych. Zazwyczaj nie rozumieją powodu zmiany miejsca zamieszkania i nie mają możliwości podzielenia się swoimi obawami. Osoby niepełnosprawne intelektualnie są zazwyczaj pozbawiane możliwości jakiegokolwiek uczestnictwa w świadomym doświadczeniu i przeżywaniu umierania i śmierci najbliższych.

Mamy nadzieję, że prezentowany numer Kwartalnika pozwoli Państwu na wysnucie cennych wniosków i dostarczy wielu inspiracji do dalszych przemyśleń.

Z życzeniami interesującej lektury
Krzysztof Michałkiewicz

Prezes PFRON
Przewodniczący Międzynarodowej Rady Programowej